

Lapvég

Azt mondja Zsolnai, egy előkészítője végén mondja ezt a törökbálinti tanárok között sétafikálva a Tanár úr, kíváncsi lenne az én kréta-képemre. Hogy írnám meg a Lapvégben. Katánkat persze könnyű táncba vinni, ha neki is tetszik a zene. Leírnám tehát az én kréta-képet, mely mondhatni, éppenséggel nem tudományos, de kellőképpen körül van járva benne – a kréta.

Az én krétám fekete. Koromból és sóhajokból gyúrták össze, no, az is lehet, női könnyekkel keveredett az elégetett kéziratok korma. Az én krétámmal fekete égre lehet fekete betűket pingálni, nagy oskolatábla az ég, kedves Tanár úr, és szomorú diákjai vagyunk mi, lent álmodók a fönti égnek, a fönti fekete írásnak, a fekete krétákkal firkantott fekete példabeszédeknek. *(Hajnalban a kréta természetesen hajnalkék, alkonyatkor meg alkonyatvörös, meg így tovább, de ezekre a részletkérdésekre nem nagyon akarnók kitérődni – maradnánk csak feketében egyelőre.)*

Az én krétám nagyon nagy, nagyobb, mint a gyárkémények, nagyobb, mint az űrhajókilövő bázisok, de nem ereget füstöt és nem köp rakétákat a kozmoszba bele, az én krétám csöndesen meredezik a semmibe, árnyékot nem vet, átrepül rajta a madár, s nem veszi észre, nem hajlik és merevségében van valami melegség, jóság, jámborság, valami zavaróan tiszta, ahogy hajlik, s nincs abban se merevség.

Az én krétám persze nagyon kicsi, kisebb, mint a köröm alá fúródott száлка, még annál is kisebb, mint a megrúgott gyermek fájdalmas felnyikkanása, az én krétámmal nem lehet csak a lélek merített papírjára írni, olyan szép merített lélekpapírokra csak, amilyeneket Széchenyi Pétertől kaptam Gyermelyen, vagy még annál is mélyebbre merülő papírokra, annál is kisebb krétákkal, annál is kisebb lélekjeleket, tán nem is látsznak azok a jelek, de elengedhetetlen mégis, hogy írva legyenek.

Az én krétám törhetetlen

Az én krétám azonban törékeny.

Az én krétám néha csönget egy kicsit.

Az én krétám Verecke híres útján, de lehet, a Gangesz partjairól.

Az én krétámat nagyanyám grétának hitta.

Az én krétám ontologice, az én krétám praktice, az én krétám attól és arra van, hogy használva lehessen és legyen. Így vagy úgy, kézbe véve vagy a mindenségbe beletartva. Ha nekem egyszer nem lenne krétám, hát egy könnycsepp kigördülne a szememből, az összekeverednék valamely kósza lélek elkárhozott kormahamujával, s máris lenne megint krétám, fekete, szép, fényes, úgyhogy akkor se kelene sírnom, ha egyszer nem lenne krétám.

Az én krétám épp olyan, mint mindenki másé, kedves Tanár úr. Csak annyiban másmilyen, amennyiben mindenki más is másmilyen egy kicsit.

ZALÁN TIBOR